
Inhoudsopgave

Voorwoord	7
Nieuwsbrief	7
Introductie Visual Steps™	8
Wat heeft u nodig?	8
Uw voorkennis	9
De volgorde van lezen	9
Hoe werkt u met dit boek?	10
Website	11
Toets uw kennis	11
Voor docenten	11
De schermafbeeldingen	12

Deel 1 Word **13**

1. Teksten maken en bewerken **15**

1.1 Een tekstdocument maken	16
1.2 Spellingcontrole	21
1.3 Tekst selecteren en wijzigen	23
1.4 Documenten opslaan	25
1.5 Grammaticacontrole	26
1.6 Regelafstand en alinea-afstand	30
1.7 Opsomming en nummering	31
1.8 Tekst laten inspringen	36
1.9 Overzichten met tabs	38
1.10 Tabstops en kolommen verplaatsen	41
1.11 Achtergrondinformatie	45
1.12 Tips	46

2. Stijlen, automatische correcties en afdrukken **53**

2.1 Stijl wijzigen	54
2.2 Opmaak kopiëren	57
2.3 AutoCorrectie	58
2.4 Tekst uitlijnen	61
2.5 Woorden afbreken	64
2.6 Verborgene tekens tonen	65
2.7 Afdrukvoorbeeld	66
2.8 Uw document afdrukken	68
2.9 Achtergrondinformatie	70
2.10 Tips	71

3. Afbeeldingen en vormen **75**

3.1 Afbeeldingen invoegen	76
3.2 Afbeeldingen verplaatsen en bijsnijden	78
3.3 Afbeeldingen vergroten en verkleinen	80

3.4 Correcties en effecten	81
3.5 SmartArt-afbeelding maken	84
3.6 Tekstvakken	90
3.7 Lettertype en tekengrootte aanpassen	93
3.8 Vormen	94
3.9 Sierlijke teksten met WordArt	97
3.10 Achtergrondinformatie	101
3.11 Tips	102

4. Rapporten en verslagen 103

4.1 Paginaformaat wijzigen	104
4.2 Inhoudsopgave	106
4.3 Het <i>Navigatievenster</i>	107
4.4 Inhoudsopgave bijwerken	109
4.5 Index maken	112
4.6 Paginanummers	119
4.7 Kop- en voetteksten	121
4.8 Zoeken en vervangen	123
4.9 Achtergrondinformatie	127
4.10 Tips	128

5. Tabellen, mailings en macro's 137

5.1 Tabellen invoegen	138
5.2 Tabellen aanpassen	139
5.3 Rekenen in tabellen	142
5.4 Macro's maken, gebruiken en verwijderen	151
5.5 Etiketten maken van één adres	157
5.6 Een mailing maken	159
5.7 Bestaande adreslijst gebruiken voor etiketten	170
5.8 Adreslijst bijwerken	177
5.9 Achtergrondinformatie	181
5.10 Tips	182

Deel 2 Excel 189

6. Rekenen met Excel 191

6.1 Cellen selecteren	192
6.2 Gegevens invoeren	195
6.3 Kolombreedte en rijhoogte aanpassen	197
6.4 Optellen	199
6.5 Horizontaal en verticaal uitlijnen	204
6.6 Formules kopiëren	205
6.7 Delen	211
6.8 Rijen en kolommen invoegen	214
6.9 Achtergrondinformatie	220
6.10 Tips	221

7. Functies en grafieken	225
7.1 Percentages invoeren	226
7.2 Absolute verwijzingen in formules	228
7.3 Formules met celnamen	230
7.4 Cellen samenvoegen en randen aanbrengen	234
7.5 Afdrukvoorbeeld bekijken	236
7.6 Functies gebruiken	237
7.7 Voorwaardelijke opmaak	240
7.8 Grafieken maken	242
7.9 Grafieken aanpassen	246
7.10 Doelzoeken	251
7.11 Achtergrondinformatie	254
7.12 Tips	255

8. Excel als database	259
8.1 Titels blokkeren	260
8.2 Sorteren	263
8.3 Meervoudig sorteren	266
8.4 Gegevens filteren	268
8.5 Filtercriteria	270
8.6 Rekenen met datums	272
8.7 De huidige datum gebruiken	275
8.8 Mailing maken met etiketten	276
8.9 Werkbladen afdrukken	282
8.10 Kop- en voetteksten	285
8.11 Afdrukbereik instellen	287
8.12 Achtergrondinformatie	289
8.13 Tips	290

9. Subtotalen, draaitabellen en macro's	295
9.1 Reeksen maken	296
9.2 Keuzelijsten	298
9.3 Invoer controleren	301
9.4 Subtotalen berekenen	304
9.5 Draaitabellen maken	308
9.6 De draaitabel bijwerken	310
9.7 De draaitabel filteren	312
9.8 Macro's maken en gebruiken	316
9.9 Werkmappen met macro's opslaan en openen	319
9.10 Macro's verwijderen	321
9.11 Achtergrondinformatie	322
9.12 Tips	323

Deel 3 PowerPoint **325**

10. Presentaties maken met PowerPoint	327
10.1 Dia's indelen met lay-outs	328
10.2 Een dia toevoegen	331

10.3 De indeling aanpassen	335
10.4 Grafiek invoegen	336
10.5 Thema's instellen	341
10.6 Dia-achtergrond wijzigen	344
10.7 Afbeelding als achtergrond	346
10.8 Tabel maken	349
10.9 Film in uw presentatie	351
10.10 Videobewerking in <i>PowerPoint</i>	353
10.11 De diasorteerder en leesweergave	357
10.12 Achtergrondinformatie	361
10.13 Tips	362

11. Presenteren met PowerPoint 367

11.1 Uw presentatie bekijken	368
11.2 Diaovergang instellen	370
11.3 Automatische diaovergang instellen	371
11.4 Geluid toevoegen	373
11.5 Animaties	378
11.6 De pen gebruiken	380
11.7 Instellingen van de diavoorstelling	382
11.8 Aangepaste presentatie	384
11.9 Interactieknoppen	385
11.10 Presentatorweergave	388
11.11 Presentatie inpakken voor cd	393
11.12 Video maken van uw presentatie	395
11.13 Uw presentatie als PDF-bestand opslaan	396
11.14 Presentatie als hand-out afdrukken	398
11.15 Uw presentatie comprimeren	399
11.16 Visual Steps-website en nieuwsbrief	402
11.17 Achtergrondinformatie	403
11.18 Tips	404

Bijlagen 409

A. Downloaden van de oefenbestanden	411
B. Hoe doe ik dat ook alweer?	415
C. Het lint en de werkbalk Snelle toegang aanpassen	419
D. Bonus hoofdstuk openen	425
F. Index	426

Bonus hoofdstuk

Op de website bij dit boek vindt u een bonus hoofdstuk. In *Bijlage D Bonus hoofdstuk openen* leest u hoe u dit bonus hoofdstuk kunt openen.

Office-bestanden en SkyDrive

Hoe werkt u met dit boek?

Dit boek is geschreven volgens de Visual Steps™-methode. De werkwijze is eenvoudig: u legt het boek naast uw computer en voert alle opdrachten stap voor stap direct op uw computer uit. Door de duidelijke instructies en de vele schermafbeeldingen weet u precies wat u moet doen. Door de opdrachten direct uit te voeren, leert u het snelste werken met de programma's.

In dit Visual Steps™-boek ziet u verschillende tekens. Die betekenen het volgende:

Handelingen

Dit zijn de tekens die een handeling aangeven:

De muis geeft aan dat u iets met de muis moet doen.

Het toetsenbord betekent dat u iets moet typen op het toetsenbord.

De hand geeft aan dat u hier iets anders moet doen, bijvoorbeeld een cd-rom in de computer stoppen. Ook wordt de hand gebruikt bij een handeling die u al eerder heeft geleerd.

Naast deze handelingen wordt op sommige momenten extra hulp gegeven om met succes dit boek door te werken.

Hulp

Extra hulp vindt u bij deze tekens:

De pijl waarschuwt u voor iets.

Bij de pleister vindt u hulp mocht er iets fout zijn gegaan.

Weet u niet meer hoe u een handeling uitvoert? Dan kunt u dit met behulp van de cijfers achter deze voetstapjes opzoeken achter in het boek in de bijlage *Hoe doe ik dat ook alweer?*

In aparte kaders vindt u algemene informatie en tips over computers en programma's.

Extra informatie

De kaders zijn aangeduid met de volgende tekens:

Bij het boek vindt u extra achtergrondinformatie die u op uw gemak kunt doorlezen. Deze extra informatie is echter niet noodzakelijk om het boek door te kunnen werken.

Bij een lamp vindt u een extra tip voor het gebruik van de programma's.

3. Afbeeldingen en vormen

Tekstverwerking is tegenwoordig meer dan alleen maar het werken met tekst. Niet alleen in creatieve teksten, maar ook in steeds meer professionele documenten komen afbeeldingen of andere vormen voor. In *Word* voegt u uw eigen foto's of andere afbeeldingen eenvoudig in. De afbeelding kan op verschillende manieren tussen de tekst geplaatst worden. De grootte en vorm kunnen aangepast worden en u kunt een aantal bijzondere effecten gebruiken.

Daarnaast heeft *Word* verschillende vormen waarmee u zaken extra kunt laten opvallen. Een nieuwe functie vanaf *Word 2010* is SmartArt. Dit is een set vormen waarmee op een sierlijke manier afbeeldingen en tekst gecombineerd worden.

Een tekstvak maakt het mogelijk om een blokje tekst overal op de pagina te plaatsen. In dit hoofdstuk leert u ook vormen toevoegen en sierlijke teksten maken met WordArt.

In dit hoofdstuk leert u:

- afbeeldingen invoegen;
- tekstomloop instellen;
- afbeeldingen bijsnijden en verplaatsen;
- afbeeldingen vergroten en verkleinen;
- kleurcorrecties toepassen;
- speciale effecten toepassen op afbeeldingen;
- SmartArt-afbeeldingen maken;
- tekstvakken maken en bewerken;
- lettertype en tekengrootte aanpassen;
- vormen invoegen;
- sierlijke teksten maken met WordArt.

Let op!

Voor de oefeningen in dit hoofdstuk wordt het document gebruikt dat u in eerdere hoofdstukken heeft gemaakt en opgeslagen.

Daarnaast moeten de oefenbestanden vanaf de website bij dit boek

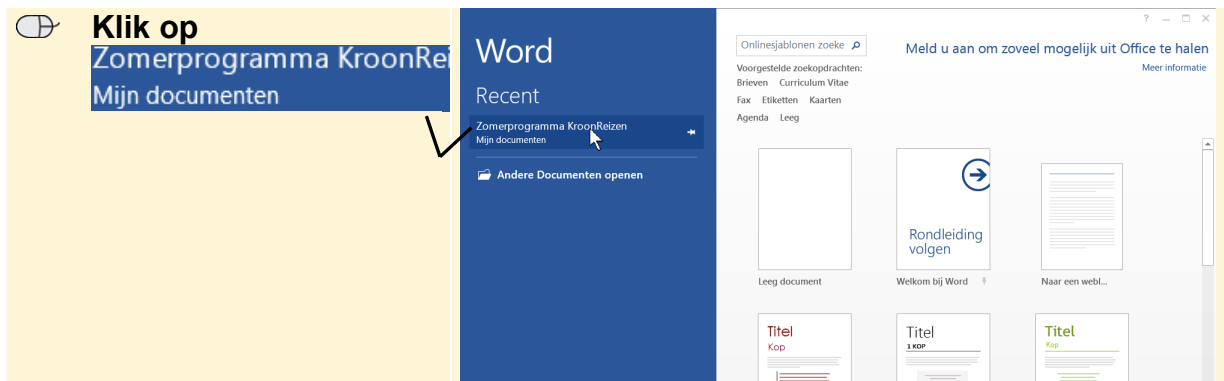
www.basisboeken.nl/office2013 zijn gedownload naar uw computer in de map (*Mijn*) *Documenten* om alle oefeningen in dit hoofdstuk te kunnen uitvoeren. Lees in *Bijlage A. Downloaden van de oefenbestanden* hoe u dit doet.

3.1 Afbeeldingen invoegen

In tekstdocumenten wordt steeds meer gebruikgemaakt van afbeeldingen, zoals foto's. Ook in *Word* kunt u afbeeldingen invoegen en aanpassen.

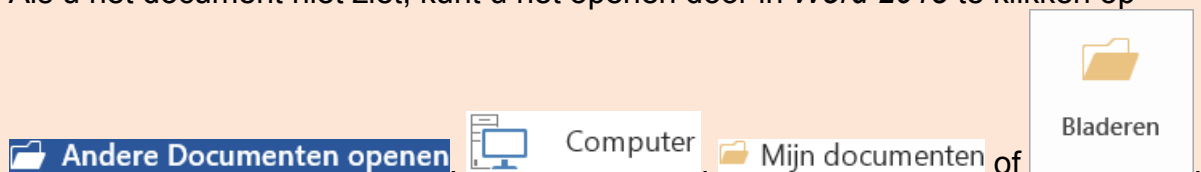
 Open Word ¹

U opent het document. Als u het recent heeft opgeslagen, weet *Word* dat nog:

HELP! Het document staat er niet

Als u het document niet ziet, kunt u het openen door in *Word 2013* te klikken op

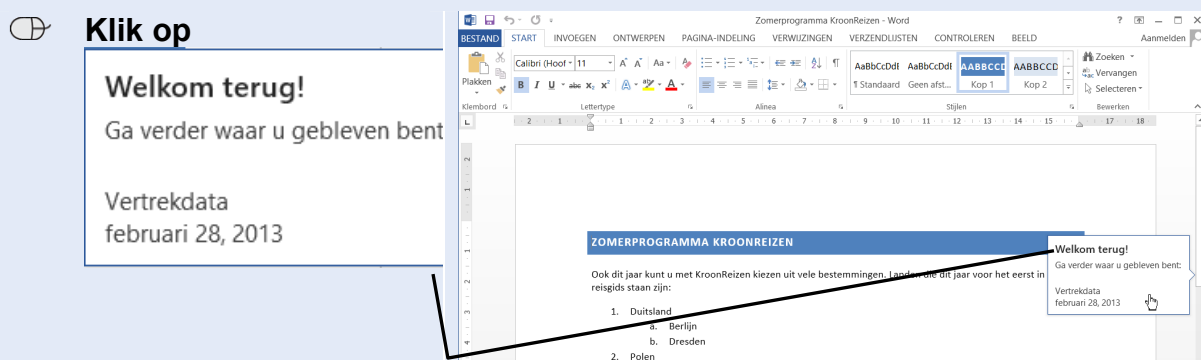
Werkt u met *Word 2010*, dan klikt u op **Openen**. Vervolgens verschijnt het venster *Openen* en kunt u het document selecteren in de map (*Mijn*) *documenten*.

Tip

Verder gaan waar u gebleven was

Word 2013 onthoudt mogelijk waar u gebleven was. Als u het document opent, ziet u dan een label of knop en kunt u direct naar de plaats in het document waar u gebleven was:

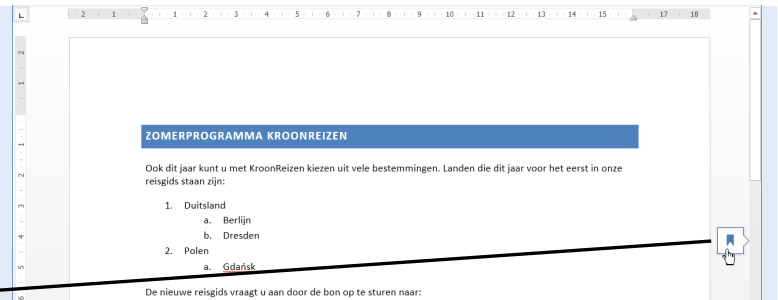

- Lees verder op de volgende pagina -

Als u dat label niet ziet, ziet u in sommige gevallen deze

knop :

 Klik op

U voegt na de eerste zin een foto in uit de map *Oefenbestanden Microsoft Office 2013*:

 Klik naast de eerste zin

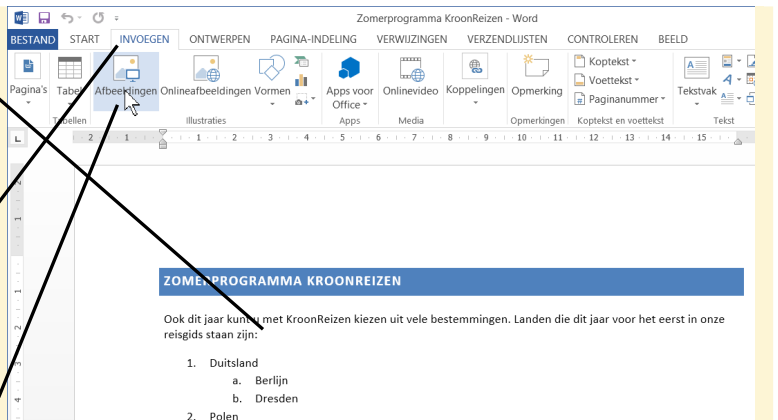
 Klik op tabblad

INVOEGEN

 Klik op

Afbeeldingen

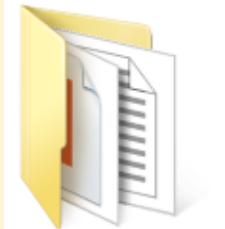

Om de map met oefenbestanden te openen:

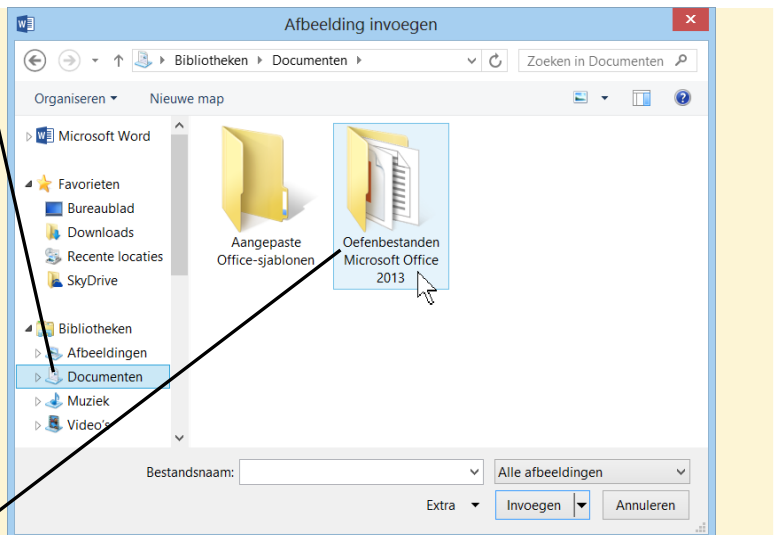
 Klik op

Documenten

 Dubbelklik op

**Oefenbestanden
Microsoft Office
2013**

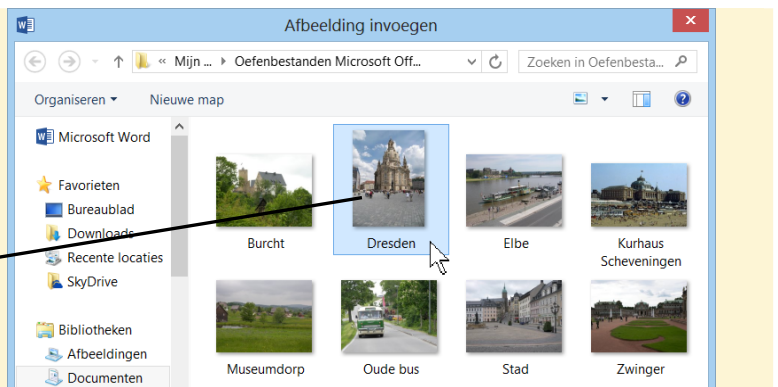
 Klik op

Dresden

Onder in het venster:

 Klik op

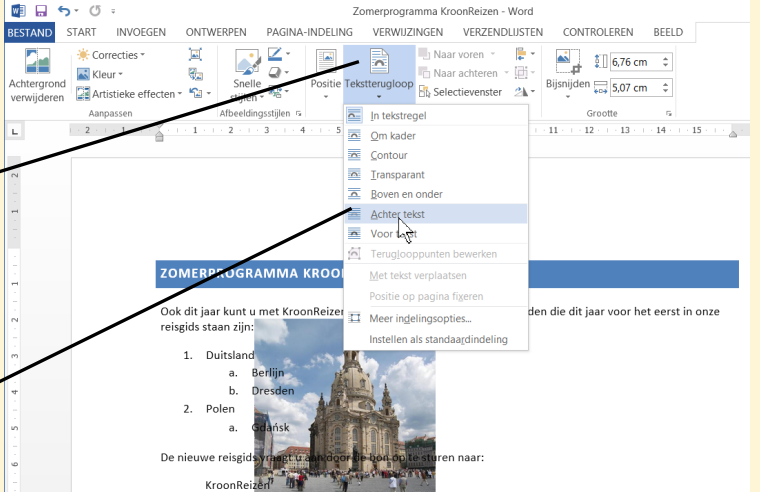
De foto wordt tussen de tekst geplaatst. Hier moet de foto naast de tekst komen. Daarvoor verandert de tekstomloop:

Klik op **Tekstterugloop**

In Word 2013 ziet u die knop ook naast de afbeelding.

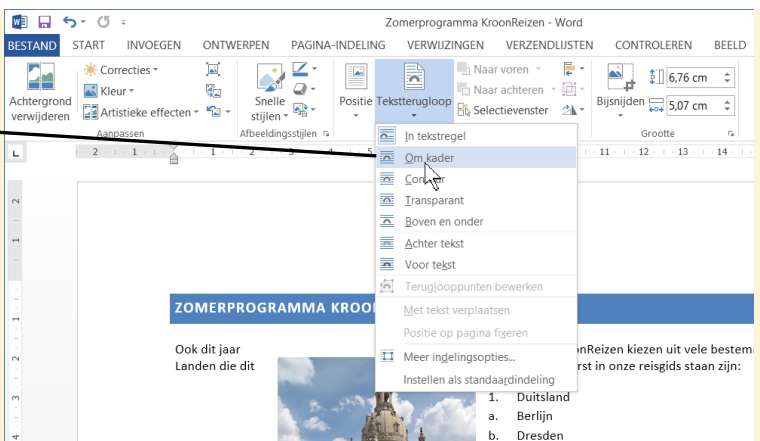
Plaats de aanwijzer op de mogelijkheden

U ziet voorbeelden:

Klik op **Om kader**

De tekst staat nu om de foto:

3.2 Afbeeldingen verplaatsen en bijsnijden

U plaatst de foto aan de rechterkant van de pagina:

Plaats de aanwijzer op de foto

De aanwijzer verandert in

Sleep de foto naar de rechterkant

In Word 2013 ziet u een groene hulplijn die de rechterkantlijn aangeeft:

